

Authority and image of the judiciary in Ukraine

Щодо авторитету та іміджу судової влади в Україні

Natalia Kriuchko

Key words:

court, judicial authority, authority of the court, image of the judiciary, judicial system, trust in the court, legitimacy of the judiciary.

Ключові слова:

суд, судова влада, авторитет суду, імідж судової влади, судова система, довіра до суду, легітимність судової влади.

Загально визнано, що утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави, а його виконання неможливе без існування дієвого судового механізму захисту прав і свобод особи. Судова реформа, яка нині проводиться в Україні, є однією з найбільш актуальних та обговорюваних у суспільстві, оскільки справедлива, безстороння й неупереджена судова влада є важливою гарантією розвитку нашої державності, зокрема забезпечення та додержання прав і свобод людини та громадянина відповідно до принципу верховенства права, ефективної боротьби з корупцією, надходження в Україну інвестицій та забезпечення єдиного правового простору. Першочерговою метою цієї реформи є удосконалення судової влади до такого рівня, аби вона відповідала найбільш високим міжнародним стандартам та найбільш вимогливим очікуванням суспільства. Відповідно, об'єктивуватися це удосконалення має у високому авторитеті та іміджі судової влади.

Актуальність теми цієї роботи також зумовлена тим, що, по-перше, рівень суспільних очікувань від роботи судової влади набагато вищий, ніж від роботи будь-якого іншого державного органу, і по-друге, нині склалася ситуація відмінності між реальним станом судової влади, що відображає стан суспільства, і високими суспільними вимогами до суду.

В Україні проблема суспільного авторитету судової влади традиційно має особливе значення. Останніми роками це пов'язано із характером трансформаційного суспільства, переходом до демократичної і правової держави, в якій будь-які конфлікти вирішуються судом. Суспільство має сприймати суд як один із суб'єктів, що бере участь у створенні громадської культури. Проте нині це ускладнено браком для українського суспільства традицій правового врегулювання міжособистісних та інституціональних спорів, що негативно впливає на процес становлення авторитету суду. Певною мірою це також пов'язано із невисокою правовою культурою населення¹.

Щодо теоретичної розробленості цього питання в українській правовій науці, то бракує системного дослідження авторитету та іміджу судової влади, хоча їх наукове обґрунтування є нагальною потребою, що вимагає як теоретичних узагальнень, так і практичних висновків. Разом із тим процес дослідження інституту судової влади в цілому є дуже складним. Він включає в себе різні етапи, форми, методи вивчення, а також різноманітні шляхи відображення результатів наукового пошуку. Особливо ці процеси загострюються, коли проводяться заходи реформування правової системи, державності, державного апарату та інших значущих сфер життя держави.

Як зазначає Л.М. Москвич, авторитет є ознакою, природно притаманною владі, зокрема і судовій². Витоки авторитету суду нерозривно пов'язані із загальним рівнем розвитку права, якістю правосвідомості конкретного народу, збалансованістю судово-правової політики, а також з порядком формування судів, самостійністю, незалежністю і непідкупністю суддів, законністю їх діяльності³. Рівень авторитету інституту суду має якісне й кількісне вираження. Кількісні характеристики визначаються частотою звернення до

¹ Москвич Л.М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз : монографія. Харків : ФІНН, 2011. 384 с. С. 224.

² Москвич Л.М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз : монографія. Харків : ФІНН, 2011. 384 с. – С. 226.

³ История российского правосудия : учебное пособие / под ред. Н.А. Колоколова; А.А. Воротынцева и др. Москва : ЮНИТИ-ДАНА : Закон и право, 2009. С. 50.

суду учасників конфліктів, і навпаки, якісні залежать від оцінок його діяльності населенням, громадськими структурами, органами державної влади, юристами-професіоналами. Авторитет інституту суду залежить від реальної, а не декларованої підсудності; від переліку категорій конфліктів, розв'язання яких належить до компетенції суду. Його авторитет також зумовлений стабільністю судово-правової політики держави. Водночас необхідно розрізняти авторитет судової влади та авторитет інституту суду. Авторитет конкретної судової установи залежить від якості роботи окремих суддів і працівників апарату. Тому авторитет конкретної судової установи може бути високим, тоді як рівень авторитету судової влади як сукупності суспільних відносин у цілому низьким⁴.

Одним із найважливіших факторів, які прямо впливають на авторитет судової влади, є її легітимність. Критерієм останньої є рівень суспільної довіри до судової гілки влади. На жаль, в Україні традиційно довіра до суду є дуже низькою, можливо, навіть найменшою серед усіх гілок державної влади. Про це свідчать результати опитування населення, які непоодинокі у нашій країні. Одним із останніх було друге національне Всеукраїнське опитування громадян щодо незалежності та підзвітності судової влади, сприйняття судової реформи та корупції в судовій системі, яке у вересні–жовтні 2018 року здійснила Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» за підтримки USAID⁵. За його даними, рівень довіри суспільства в результаті судової реформи до судової влади такий: 16% довіряють і 71% тих, хто не довіряє судовій владі.

Не на користь підвищення довіри громадян до судової влади є певна закритість інформації щодо діяльності суду. Як зазначається масово зараз у різноманітних публіцистичних виданнях, у XXI столітті значно зросли можливості державних систем цілеспрямовано впливати на масову й індивідуальну свідомість та маніпулювати ними. Сучасні держави у політиці активно використовують політичні та інформаційні технології, можливості телебачення, мережі Інтернет та сучасні засоби зв'язку. Проте отриманий результат може бути неоднозначним: державні структури можуть як надавати, так і обмежувати суспільство та громадян у доступі до інформації про свої наміри і дії⁶.

Так, за результатами Всеукраїнського опитування громадян щодо незалежності та підзвітності судової влади, сприйняття судової реформи та корупції в судовій системі⁷, лише 16 відсотків громадян вважають себе повністю або в основному обізнаними про хід судової реформи. Якщо точніше, то доступ до інформації про судову систему оцінюється негативно: лише 27% вважають, що отримують об'єктивну інформацію про суди і судову систему; 21% погоджується з тим, що легко знайти достовірну інформацію про доходи і власність суддів; а 16% – з тим, що судова система України є відкритою та прозорою для громадян, ЗМІ, громадських організацій та всіх зацікавлених осіб. Щодо джерел інформування, то респонденти називають засоби масової інформації, зокрема, телебачення, частка якого найбільша, інтернет-ресурси, соціальні мережі, а також враження, оцінки, досвід знайомих та близьких і власний.

У зв'язку із цим актуалізується функціональна цінність інформаційно-правової комунікації судової влади, яка сприяє розширенню доступності правосуддя. А інформаційна відкритість інститутів судової влади є інструментальною передумовою участі правосуддя в інформаційній взаємодії держави та громадянського суспільства.

На підвищення авторитету судової влади в очах суспільства був спрямований акт Ради суддів України, яким затверджено проект Положення про взаємодію судів із засобами масової інформації та журналістами⁸. Так, це положення розроблено на підставі законодавства України з повагою до свободи слова журналістів та редакційної свободи ЗМІ, з урахуванням права громадян отримувати інформацію із зали суду,

⁴ Москвич Л.М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз : монографія. Харків : ФІНН, 2011. 384 с. С. 226.

⁵ Всеукраїнське опитування громадян щодо незалежності та підзвітності судової влади, сприйняття судової реформи та корупції в судовій системі, яке у вересні–жовтні 2018 року здійснила Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» за підтримки USAID. URL: <http://rsu.gov.ua/ua/news/riven-doviri-suspilstva-do-sudovoi-vladi-v-procesi-reform-zris-vtrici>

⁶ Фролов Е.В. Политический имидж институтов государственной власти России: современное состояние и перспективы совершенствования : автореферат диссертации. Москва, 2005. URL: <http://www.dissercat.com/content/politicheskii-imidzh-institutov-gosudarstvennoy-vlasti-rossii-sovremennoe-sostoyanie-i-persp#ixzz5Pvf80jBk>

⁷ Всеукраїнське опитування громадян щодо незалежності та підзвітності судової влади, сприйняття судової реформи та корупції в судовій системі, яке у вересні–жовтні 2018 року здійснила Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» за підтримки USAID. URL: <http://rsu.gov.ua/ua/news/riven-doviri-suspilstva-do-sudovoi-vladi-v-procesi-reform-zris-vtrici>

⁸ Проект Положення про взаємодію судів із засобами масової інформації та журналістами : Рішення Ради суддів України від 2.10.09 р. URL: <https://vt.court.gov.ua/userfiles/file/vatutine/polozenja.rtf>

особливостей роботи медіа у висвітленні судових справ та з огляду на важливість авторитету і неупередженості суду в демократичній державі.

За даними доповіді про ситуацію з дотриманням прав людини в Україні за 2016–2017 роки Верховного Комісару ООН з прав людини, система правосуддя в Україні не є ефективною і повністю підзвітною, до того ж система правосуддя не захищає права людини та не гарантує захист від дискримінації⁹. У Доповіді Спеціального доповідача ООН з питань позасудових страт, страт без належного судового розгляду та довільних страт щодо його місії в Україні від 2016 року також вказується на необхідності відновлення довіри до судової влади шляхом належного перегляду окремих резонансних справ¹⁰.

Згідно із проведеним опитуванням, більшість громадян Європейського Союзу вважають, що між національними судовими системами є суттєві відмінності в тому, що стосується їхніх якісних характеристик, ефективності і незалежності, до того ж багато з них не повністю довіряють навіть судовій системі своєї країни. Як зазначає дослідниця Н.І. Семушкіна, аналізуючи результати другої шкали правосуддя, можна сказати, що суддівська незалежність у таких країнах, як Угорщина, Румунія, Болгарія і Словаччина, оцінюється громадянами ЄС за шкалою 3 з 7. Беручи до уваги таку статистику, авторка стверджує, що довіра, і особливо взаємна довіра, може бути досягнута тільки до певного рівня. Проте не можна не визнати, що у функціонуванні концепту довіри в рамках ЄС досягнутий очевидний прогрес, наприклад, у розвитку співробітництва з цивільних і кримінальних справ у рамках ст. 81 і ст. 82 Договору про функціонування ЄС. Саме по собі визначення рівня взаємної довіри і умов для її досягнення почалося відносно недавно, а саме в рамках роботи за першою шкалою правосуддя у 2013 році, позаяк за її результатами було встановлено, що політика правосуддя в ЄС вимагає реформування і що необхідно вчинити якісь дії для зміцнення взаємної довіри¹¹.

Щодо підвищення авторитету судової влади та іміджу суду, то у юридичній літературі пропонується такий цікавий напрям удосконалення судової влади, як правова реклама. Правова реклама має бути значним засобом підвищення громадського авторитету суду. Її основним завданням має стати інформування працівників апарату суду, суддів, адвокатів, місцевого населення, засобів масової інформації, навчальних і державних установ, громадських та професійних організацій та інших цільових груп про функціонування, діяльність та завдання суду. Наглядним прикладом правової реклами можуть бути наявні в українському телепросторі передачі, що імітують судовий процес. І хоча до них є певні зауваження (основною причиною, мабуть, є те, що в ролі суддів виступають публічні діячі й актори), в цілому ж цю практику можна оцінити як позитивну, оскільки ці передачі позитивно впливають на формування суспільної свідомості щодо судового процесу¹².

Дослідники цього напрямку відзначають, що у вирішенні питання щодо ролі спеціальних теле- і радіо-передач, спрямованих на популяризацію правових знань та виховання правової культури, і американські, і російські дослідження дають парадоксальний результат. Найбільш ефективними в плані інформування населення про роботу судової влади є не стільки федеральні програми радіо і телебачення, скільки місцеві та регіональні ЗМІ. Аналіз цього факту на основі проведених досліджень приводить до висновку, що високопрофесійні центральні програми сприймаються населенням як телешоу. Без сумніву, такого роду передачі в центральних ЗМІ сприяють підвищенню інтересу до правової тематики, певною мірою підвищують правову культуру¹³.

Так, правова культура є важливим регулятивним засобом координації діяльності суб'єктів соціальних відносин у різних соціальних підсистемах суспільства. У юридичному соціокультурному просторі реклама являє собою, з одного боку, частину масової культури, представлену у вигляді норм та цінностей у формі текстів у широкому смислі та артефактів рекламного мистецтва. З іншого боку, це складне соціальне явище, що регулює поведінку як виробників товарів та послуг і їхніх продавців, так і споживачів за допомогою цілеспря-

⁹ Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні 16 листопада 2016 р. – 15 лютого 2017 р. / Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини. URL: https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/UAReport17th_UKR.pdf

¹⁰ Christof Heyns. Lives lost in an accountability vacuum (Ukraine) : End of visit statement of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions / Kyiv, Ukraine, 18 September 2015. URL: <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16460&LangID=E>

¹¹ Семушкіна Н.И. Роль принципа взаимного доверия в развитии общего пространства правосудия в Европейском Союзе. Вопросы экономики и права. 2016. № 3. С. 55–58.

¹² Москвич Л.М. Эффективность судебной системы: концептуальный анализ : монография. Харьков : ФІНН, 2011. 384 с. С. 230.

¹³ Леонтьев В.И. Политико-правовая детерминация судебной власти в контексте социального контроля. Чита, 2006. URL: <http://cheloveknauka.com/politiko-pravovaya-determinatsiya-sudebnoy-vlasti-v-kontekste-sotsialnogo-kontrolya#ixzz5ONObSsJg>

мовано сконструйованої інформації та засобів емоціонального впливу. Оскільки рекламно-комунікативний процес заснований на створенні і трансляції рекламних повідомлень, то в них інформація про рекламовані товари та послуги трансформується як за формою, так і за змістом, набуваючи якостей як інформаційної ентропії, так і властивості мати додатковий несанкціонований вплив на свідомість та поведінку споживачів. Такі властивості реклами дають можливість виконувати роль своєрідного соціального регулятора¹⁴.

Дослідники реклами юридичних послуг аналізують рекламування здебільшого на ринку адвокатсько-представницьких послуг, проте результати їхнього дослідження з певними обмовками ми спробуємо застосувати для аналізу правового рекламування суду. Так, зазначається, що ефективними для авторитетності та пізнаваності суб'єкта надання юридичних послуг можуть стати такі безкоштовні (переважно безкоштовні) методи, як:

- рекомендації чи позитивні відгуки про діяльність судді, суду чи судової системи в цілому. Такі позитивні відгуки можуть бути від сторін, які брали участь у справі, від правозахисних організацій, від будь-яких осіб, які надають позитивну оцінку указаним суб'єктам;
- ведення судового сайту. В умовах розвитку інформаційного суспільства, становлення електронного суду та розвитку інших технологій ведення сайту є вкрай важливим, зокрема його структурованість та оформлення, контент, повнота та своєчасність наповнення інформацією та інше;
- наявність певних корисних безоплатних сервісів на сайті. Такими можуть бути калькулятор судового збору, калькулятор штрафних санкцій, якісні шаблони правових документів, можливість поставити уточнююче питання адміністратору сайту, можливість онлайн-запису на особистий прийом до голови суду тощо;
- соціальна активність, а також участь у семінарах, конференціях, круглих столах, прес-релізи, коментарі у ЗМІ, написання статей на актуальні теми, організація днів «відкритих дверей», проведення конкурсів студентських наукових робіт з тематики юрисдикції суду чи загальноправової тематики тощо. Працівники судової системи можуть виступати на таких заходах у різній якості: як доповідачі, активні слухачі, організатори;
- висока судова корпоративна культура, яка має охоплювати все, що впливає на позитивну думку про судову владу: відповідність суддів та працівників суду морально-етичним стандартам, що пред'являються до них; ставлення до відвідувачів суду; дрес-код; відповідність приміщення суду та залу судових засідань сучасним вимогам тощо.

Проте, на нашу думку, все ж необхідно погодитися із точкою зору, що так зване рекламування судової діяльності має носити довідковий характер, а не рекламний. Цей довідковий характер тісно пов'язаний із комунікаціями судової влади; а комунікації у сучасному світі пронизують всі сторони життя суспільства, соціальних груп та окремих індивідів і можуть бути представлені різними видами. Власне, іміджева комунікація якраз і є одним із таких видів, що відрізняється від рекламної комунікації. Основна відмінність полягає у принциповій різноспрямованості інтересів: реклама є прямим варіантом комунікації, а іміджеві комунікації як складники «паблік рілейшнз» зацікавлені в опосередкованому впливі. Тому у результаті реклама породжує сприятливі повідомлення, а «паблік рілейшнз» – сприятливі контексти¹⁵.

Беззаперечним також є факт, що сприяти підвищенню авторитету судової влади мають і самі судді. Бажано, аби кожен суддя виступав посередником між судовою системою та суспільством. Від того, що судді публікують свої статті у періодичних фахових виданнях, викладають у вищих закладах освіти, беруть участь у конференціях, семінарах чи інших суспільних заходах чи громадському житті, має бути лише позитивна спрямованість. Наприклад, якщо суддя буде учасником конференцій, присвячених питанням діяльності адвокатури, то він краще буде орієнтуватися у проблемах адвокатської діяльності чи проблемних питаннях взаємин адвокатів з клієнтами і таке інше. Судді мають гарно розуміти свою роль, яку вони відіграють у суспільстві. Суддя має намагатися зробити суд настільки відкритим для громадськості, наскільки це дає змогу зробити вимога про дотримання конфіденційності під час винесення осмисленого, вивіреного та узгодженого рішення. Адже справа суду – це суспільна справа. Тому суд має застосовувати такі процедури, які були б не вкрай обтяжливими для суспільства та суспільної влади в грошовому виразі¹⁶.

¹⁴ Мартиросов Р.Г. Правовая культура рекламы: государственная политика и саморегулирование. Краснодар, 2005. URL: <http://www.dissercat.com/content/pravovaya-kultura-reklamy-gosudarstvennaya-politika-i-samoregulirovanie#ixzz5OMfdOe00>

¹⁵ Фролов Е.В. Политический имидж институтов государственной власти России: современное состояние и перспективы совершенствования. Москва, 2005. URL: <http://cheloveknauka.com/politicheskiy-imidzh-institutov-gosudarstvennoy-vlasti-rossii#ixzz5Oo7wThSZ>

¹⁶ Hefferman N. What Makes a Good Judge? (pt. 2) 14 IJA Rep. 4, 5 (Spring, 1982).

На переконання Ю.С. Сідої, під час характеристики й оцінки діяльності судової влади, її авторитетності неможливо залишити без уваги проблему впливу засобів масової інформації на правосуддя, які виконують соціально-юстифікуючу роль, тобто так чи інакше присвоюють собі функцію відкритого роздуму про ті чи інші сторони діяльності суду з точки зору правосудності. Водночас ЗМІ формують громадську думку щодо діяльності судової влади. На думку авторки, для більш змістовного зв'язку судової влади і громадськості необхідне застосування соціальних технологій, таких як опитування громадської думки, технологія організації й проведення зустрічей із громадськістю, технологія роботи зі ЗМІ, технологія телевізійних виступів «перших осіб», які представляють судову владу України. Проведення теледебатів, технологія інформаційного впливу на громадян за допомогою мережі Інтернет дасть змогу судовій владі укріпитися в системі державної влади, підвищити свій авторитет, підтримати принцип зворотного зв'язку з громадськістю¹⁷.

Найкращим свідченням утвердження високого іміджу судової влади буде те, коли кожний громадянин, навіть не погоджуючись із винесеним судом рішенням, все одно вважатиме його правильним і справедливим, виходячи із загального переконання в авторитетності судової влади¹⁸.

Виходячи із наведеного, можемо констатувати, що підвищення авторитету та іміджу судової влади може бути досягнуто не лише шляхом використання суспільних (державних) засобів, а і за рахунок засобів масової інформації та діяльності самої судової влади. При чому цілеспрямована діяльність останньої може бути найбільш дієвою. Підвищення авторитету судової влади – надзвичайно складний процес, проте ми впевнені, що судова система України спроможна якнайшвидше цього досягти.

Анотація

У статті проаналізовано деякі стандарти авторитету судової влади. Названі якісні та кількісні характеристики авторитету інституту судової влади. Проведено аналіз такого критерію авторитетності, як легітимність. Названі проблеми практичної реалізації становлення суспільної довіри до судових органів України. Розглянуто механізми удосконалення прозорості та доступності інформації про суд шляхом застосування судової правової реклами.

Summary

The article analyzes some standards of authority of the judiciary. The qualitative and quantitative characteristics of the authority of the judicial authority are named. The analysis of such a criterion of credibility as legitimacy has been carried out. The problems of practical realization of the formation of public trust in the judicial bodies of Ukraine are named. Mechanisms for improving the transparency and accessibility of information about the court through the use of judicial legal advertising are considered.

Використана література:

1. Вінокурова Л.В. Судова влада у взаємодії громадянського суспільства та держави : автореф. дис. ... канд. політ. наук. Одеса, 2009. 20 с.
2. Всеукраїнське опитування громадян щодо незалежності та підзвітності судової влади, сприйняття судової реформи та корупції в судовій системі, яке у вересні–жовтні 2018 року здійснила Програма реформування сектору юстиції «Нове правосуддя» за підтримки USAID. URL: <http://rsu.gov.ua/ua/news/riven-doviri-suspilstva-do-sudovoi-vladi-v-procesi-reform-zris-vtrici>
3. Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні 16 листопада 2016 р. – 15 лютого 2017 р. / Управління Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй з прав людини. URL: https://www.ohchr.org/Documents/Countries/UA/UARreport-17th_UKR.pdf

¹⁷ Сіда Ю.С. Судова влада в умовах трансформації українського суспільства : автореф. дис... канд. соціол. наук. Харків, 2005. 19 с.

¹⁸ Вінокурова Л.В. Судова влада у взаємодії громадянського суспільства та держави : автореф. дис... канд. політ. наук. Одеса, 2009. 20 с.

4. История российского правосудия : учебное пособие / под ред. Н.А. Колоколова; А.А. Воротынцева и др. Москва : ЮНИТИ-ДАНА : Закон и право, 2009. С. 50.
5. Леонтьев В.И. Политико-правовая детерминация судебной власти в контексте социального контроля. Чита, 2006. URL: <http://cheloveknauka.com/politiko-pravovaya-determinatsiya-sudebnoy-vlasti-v-kontekste-sotsialnogo-kontrolya#ixzz5ONObSsJg>
6. Мартиросов Р.Г. Правовая культура рекламы: государственная политика и саморегулирование. Краснодар, 2005. URL: <http://www.dissercat.com/content/pravovaya-kultura-reklamy-gosudarstvennaya-politika-i-samoregulirovanie#ixzz5OMfdOe00>
7. Москвич Л.М. Ефективність судової системи: концептуальний аналіз : монографія. Харків : ФІНН, 2011. 384 с. С. 226.
8. Проект Положення про взаємодію судів із засобами масової інформації та журналістами : Рішення Ради суддів України від 2.10.09 р. URL: <https://vt.ck.court.gov.ua/userfiles/file/vatutine/polojenja.rtf>
9. Семушкина Н.И. Роль принципа взаимного доверия в развитии общего пространства правосудия в Европейском Союзе. *Вопросы экономики и права*. 2016. № 3. С. 55–58.
10. Сіда Ю.С. Судова влада в умовах трансформації українського суспільства : автореф. дис... канд. соціол. наук. Харків, 2005. 19 с.
11. Фролов Е.В. Политический имидж институтов государственной власти России: современное состояние и перспективы совершенствования : автореферат диссертации. Москва, 2005. URL: <http://www.dissercat.com/content/politiches-kii-imidzh-institutov-gosudarstvennoi-vlasti-rossii-sovremennoe-sostoyanie-i-persp#ixzz5Pvf80jBk>
12. Christof Heyns. Lives lost in an accountability vacuum (Ukraine) : End of visit statement of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions / Kyiv, Ukraine, 18 September 2015. URL: <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16460&LangID=E>
13. Hefferman N. What Makes a Good Judge? (pt. 2) 14 IJA Rep. 4, 5 (Spring, 1982).

Natalia Kriuchko,

Judge,

*Applicant of the Department of the Judicial System and Prosecutorial Activities,
Yaroslav Mudryi National Law University*